

Chesto se sluchva na njakoe otgovorno mjasto da se namyrda njakoja otreпка; spoluchлива kombinacija ot chestoljubie, primitivizym i, estestveno, glupost – nasilnik – podlizurko kym vsichki po-visshestojashti ot nego, zhestok kym podchinenite si, dostatychno hityr, za da izpylnjava umelo vsichko, koeto si naumjava, taka, che nikoj nishto da ne zabeljazva, s izkljuchenie na iztezavanata zhertva. Zhivotyt v kancelarijata, kojto po nachalo si e kato katorga, pod vlastta na takyv tiranin se prevryshta v syshtinski koshmar. Sybuzhdash se sys strah v syrцeto, syshto kato dete, na koeto sa kazali, che shte go izpitat po vsichki vyzmozhni predmeti v uchilishte; otivash na rabota a tjaloto ti se buntuva sreshtu straha, vgnezdil se v glavata ti. Njakoi poluchavat jazva na stomaha, drugi postojanno sa nespokojni i treperjat, tretii stradat ot gastrit, potisnati sa, chuvstvvat glavobolie i otpadnalost; bolesti, chiito istinski prichiniteli ne mozhe da otkrie nito edin lekar. Gledano otstrani, vsichki otnoshenija sa tolkova korektni, che njama kakvo poveche da se iska. Stranichnijat nabljudatel, nezapoznat s kancelarskija zhivot, ne otkriva nishto stranno v strashnija koshmar, v kojto e natikan kletijat sluzhitel. Dori prijatelite i semejstvoto mu, a chesto i samijat toj, ne zabeljazvat nishto. Samo tjaloto bjaga v njakakva bolest s vik za pomosht, dokato sybranijata si protichat spokojno i shumoljat li, shumoljat dokumenti. Vsred civilizacijata, vypeki garantiranite svobodi i choveshki prava, edin malyk diktator te dyrzhi v robstvo s naj-iztyncheni sredstva! Veche e oformil u teb chuvstvo za vina; vse izostavash s izpylnienieto na neshto, nikoga ne svyrshvash rabotata kakto toj e ochakval, po vsjako vreme na denja te vika za razni drebolii, namira hiljadi preteksti da te zadyrzhii i sled rabotno vreme... Vsjaka komandirovka na takyv shef chovek posreshta kato praznik! V tezi redki promezhdutyci bolestite

izchezvat kato s magicheska pryhka; sybuzhdash se radosten i pylen e vyodushevlenie, sjakash ne otivash v kancelarijata, a na izlet! Estestveno, takyv shef ne bi se namyrdal na svojata dlyzhnost, nito pyk bi ja zapazil i sedmica, ako ne poznava do naj-malkata tynkost mehanizma na vlastta. Kakvoto i da pravi, toj vse pak ne prekrachva opredeleni granici, otvyd koito, zaslepen ot otchajanie, podchinenijat, kato kamikadze mozhe da unishtozhi i sebe si, no i mychitelja si. Tova pravilo e tvrde staro i se spomenava po nashite zemi oshte po vreme na caruvaneto na knjaz Milosh, kojto se osvedomjaval ot edin svoj ministyr kakvo pravi narodyt mu:

- Negoduva, knjazhe, negoduva... – otvyrnal mu ministyryt.
- Zatjagaj po-silno! – naredil knjazyt. Ministyryt zategnal.
- Kakvo pravi sega?
- Pak negoduva!
- Zatjagaj oshte!

A kogato edin den ministyryt kazal, che narodyt bil onemjal, tozchas knjazyt naredil da se otpusne!

Idealnijat shef-chudovishte ima tynko chuvstvo koga da stjaga i koga da otpuska. Taka, hvanal v ryce nevidimite administrativni juzdi, toj, ako e umen i hityr, nikoga njama da se ostavi na izkushenieto da gi stegne dokraj. Shtom, tyrpenieto na iztezavanija sluzhitel pochti se izcherpi i stigne granicata na ONEMJAVANETO, gotov za reshitelna i posledna zashtita na svojata lichnost, mydrijat shef točno v tozi moment shte pohvali njakoj negov doklad, shte iztykne usyrdieto mu kato primer za ostanalite. Taka buntyt se otlaga, a mychenieto prodylzhava. Zashtoto lesno mozhe da stane taka, che na iznervenija sluzhitel da mu stigne do gusha i na njakoe sybranie da svetne shamar ili plisne kana voda v liceto na nachalstvoto. Naistina, tova shte mu struva disciplinarno nakazanie, no vednyzh zavinagi shte razklati polozhenieto na shefa, tyj kato

rykovodstvoto ne obicha njakoj ot chlenovete mu da byde beljazan po takyv drastichen nachin ot chinovnicheskija gnjav. Zatova vsichki shefove se bojat kato ot chuma ot otkritite stylknovenija. Spokojno moga da kazha, che, opirajki se na dylgogodishnija si opit, te stavat specialisti po vodene na svoeobrazna pozicionna vojna, okopani v dobre otbranjavanite si kabinetni. Cjalata тази игра obiknoveno ostava v dopustimite granici na vojnata na nervi, v kojato shefovete neprekysnato se prikriivat zad pisani pravila, kolektivni dogovori i zakoni, taka che, gledano otstrani, vyv vsichko tova njama absoltutno nishto lichno. Tova vsyshtnost e prodylzhitelna bitka.

Prez proletta sluzhittelite se sporazumjavat koga shte polzvat godishnite si otpuski, taka che rabotata da ne strada i kancelarijata da ne ostane syvsem bez hora. Vseki shef, kojto po tezi vyprosi ima poslednata дума, mozhe s umel trik da napravi taka, che njakoj neshtastnik, na kogoto ima zyb, da poluchava dylgoochakvanija si otpusk vinagi prez vtorata polovina na noemvri – znachi periodyt, prez kojto ne e vyzmozhen nito da hodi na plazh, nito da kara ski, nito da otide njakyde s decata, zashtoto togava, kacto e izvestno, njama vakancija. Napylna sa opropasteni dvajsette dni za pochivka, a i nikakva vyzmozhnost njama chovekyt da se oplakva ili da protestira, zashtoto shefyt mu shte objasni na nachalstvoto si, che njakoj vse pak trjabva da ostane kraj telefona v kancelarijata, dokato drugite sa v otpusk prez ljatoto. Kakvo drugo mu ostava, osven da se primiri sys sydbata i da chaka po-dobri dni. Tova e samo edin ot bezbrojnite nachini, po koito mozhe da byde pochernen zhivotyt na podchinenija, a vylkyt da byde sit i agneto – cjalo.

No bezsporno naj-kovarni sa onezi shefove, koito uzhen zhelajat vlast i navsjakye iztykvat, che kato obrazovani hora ja prezirat, no bez da prestavat da si sluzhat s neja. Lesno shte gi otkriete po tova, che neprekysnato vyzdishat i govorjat, che

vsichko tova ne im bilo neobhodimo, a prosto bili PRINUDENI da dojdut na posta, kojto zaemat, tyj kato nikoj drug ne zhelael da se hvane s tazi tezhka, otgovorna i neblagodarna rabota, ot kojato te (kakto vsichki znaeli) njamali nikakva lichna izgoda, a naprotiv, samo zaguba!

V tezi ogromni belosani vedomstva i uchrezhdenija, kakvoto e ZUKID, syshtestvuva tyvrde precizen zakon, spored kojto daden shef izpada v nemilost s onazi skorost, s kojato se e izdignal do posta si i po absolutno syshtija nachin, po kojto e odstranil predshestvenika si. Pri vsjako byrzo chinovnichesko izrastvane pyk, bydeshtijat shef dopuska pone duzina neprostimi greshki, ot koito bezsporno naj-fatalno e BYRZOTO IZDIGANE! Osobeno ljubopitno e tova, che bydeshtata zhertva izobshto ne zabeljazva nachaloto na svoeto padenie, tyj kato otrovata, kojato mu e podnesena, e obvita v sladka vaflena kora, kojato postepenno se topi v ustata, ostavjajki sled sebe si gorchiv vkus. Obiknoveno se zapochva sys serija pokani za razni simpoziumi v prijatni krajmorski kurorti, a chesto i v chuzhbina – hitrost, kojato ima za cel da otdeli komandira ot poverenata mu chast. Bydeshtata zhertva e vse po-rjadko v svojata kancelarija, a vse po-chesto se vryshta s ten i ochebijna veche elegantnost. Sled izvestno vreme j syobshtavat, che blagodarenie na kachestvata i sposobnostite si e nadrasla starata nachalnicheska dlyzhnost, kato j se prisyzhdat obiknoveno titlite "specialen syvetnik", "koordinator" ili "predstavitel v syotvetni organi i vedomstva"...

Njakoj den, sled zavryshtaneto si ot prijatno pytuvane, bivshijat shef, kojto otdavna veche e izgubil refleksite na chinovnicheska lisica, ne namira bjuroto si v kancelarijata! Sega tam, sedi naslednikyt mu, kojto v tozi moment vodi telefonen razgovor. Telefonyt, tozi star predatel, ne protestira, che sa smenili gospodarja mu. "Kyde e bjuroto mi?" – pita spokojno,

useshtajki kak po gyrba mu lazjat ledeni tryпки. Poznal e edna otdavnashna situacija, v kojato sega sa promeneni rolite. "Vjarvajte, kolega, ponjatie si njamam! – spokojno otgovarja natrapnikyt. – Po vreme na otsystvieto vi tuk stana goljama reorganizacija i vsichko e nagore s krakata! Ludnica! Blaze vi, che ne bjahte tuk! Vizhte v partera! Sigurno e tam".

Naslednikyt, i oshte kak, dobre znae kyde e bjuroto na predshestvenika mu, tyj kato po negovo lichno razporezhane e premesteno v taka narechenata "staja za divech", "dom na lordovete" ili "grobnica na slonovete", kaktto narichat v ZUKID polumrachnoto pomeshlenie, v koeto doizzhivjavat poslednite si chinovnicheski dni jubilarite-bydeshti pensioneri.

Ot deen, a v poslednija stadij – samodovolen chovek, bivshijat shef izvednyzh se prevryshita v ogorchen i razocharovann filosof-opozicioner. Tyj kato ima na razpolozhenie mnogo vreme, toj obikalja chuzhdite kancelarii v roljata na zhertva, tyrsejki sychuvstvie za svoeto polozhenie, imenno ot onezi, koito prez vreme na vlastta si naj-mnogo e tormozel. Obiknoveno govori za cherna neblagodarnost, podlagane na krak, karierizym, bezochie, razni trikovе i mashinacii, a ako e ot selski proizhod, togava, vypreki gradskite navici, metaforite mu vse oshte sa pastoralni, ta chesto iztykva, che mu bili turili pryт v koleloto, koeto gradskite cheda izobshto ne razbirat! Slushatelite mu po prinuda kimat s glava, pylni uzh sys sychuvstvie, a vytreshno likuvat, che bivshijat im shef sam e popadnal v kapana. Interesno e, che prez vreme na cjalata si sluzhba nikoga ne sym staval blizyk s njakoj ot shefovete na ZUKID, dokato sa bili na vlast; opoznavah gi edva sled kato bivaha svaleni i kogato u tjah se pojaveshе iskrice chovechnost, zapalena ot porazhenieto. Oshte neshto – vsichki te stradaha ot kysa pamet – sjakash napylno zabravjaha vremeto, kogato tormozeha drugi sluzhiteli, svaljaha shefovete si, narezhdaha,

zabranjavaha, razreshavaha, doziraha svobodata, proverjavaha, otmenjaha, likvidiraha – vsichko po mnogo po-strashen nachin ot tozi, po kojto se vyrshi tova s tjah sega. Vsichki nizvergnati shefove smjatat za nakazanie tova, che sa stanali syvetnici, bez da schitat obidno tova, che nie cjal zhivot vse si ostavame obiknoveni chinovnici!

V kraja na kraishtata, kogato na takiva hora se sluchi onova, ot koeto naj-mnogo se bojat, ostavat im njakolko izhoda: syzercanie, njakakvo hobi ili smjana na firmata. Naj-malko sa onezi, koito se reshavat na poslednoto, tyj kato dobre znajat, che nikyde njama da mogat da si zhivejat taka udobno, kakto v ZUKID – zakytano i neprovetreno uchrezhdenie, kydeto vse pak tlee iskrica nadezhda, che redyt shte byde promenen i che njakoj den shte zapochnat otново kariera. Estestveno, tova, kato pravilo, ne se sluchva nikoga, no vinagi ostava nadezhda za nenadeen malyk dvorcov prevrat, kojto otново shte gi iztlaska na povyrhnostta. Zashto e nevyzmozno tova? V sistemata na ZUKID vseki trjabva po njakakyv nachin da se objavi prez vreme na sluzhbata si protiv njakoj nizvergnat shef; taka vsichki stavat syuchastnici v negovoto svaljane i, kakvoto i da se promenja, te nikoga njama da pozvoljat tozi chovek pak da vzeme vlastta, sled kato sigurno shte iska da si otmysti.

I taka, kogato svalenijat shef naj-nakraja se ukroti i vsichki vyv vedomstvoto postepenno zabravjat i nachina, po kojto njakoga se e domogнал do vlastta, i istorijata na negovoto padenie, toj, zaedno s vsichki ostanali nedovolnici, sledi vnimatelno izdiganeto na njakoj nov ambiciozen prishylec, prigotvjajki sys zloradstvo mjasto v partera na ZUKID za izhvyrlenoto mu bjuro.

Interesno e, che i sled kato sa sneti ot dlyzhnost, bivshite shefove oshte izvestno vreme zapazvat diagonalnoto razpolozhenie na bjuroto si.

